

SI -arviointiin ja SI -terapiaan ohjaaminen

SI-arviointiin ohjaaminen

SI-ongelmista puhutaan silloin, kun lapsen kyky käsitellä aistitietoa poikkeaa tavallisesta niin merkittävästi, että arjen toiminnat ja osallistuminen vaikeutuvat. Lapsen ohjaaminen SI-arviointiin on suositeltavaa, kun lapsella on huomattavia vaikeuksia suoriutua arjen tilanteista tai edetä varhaisvaiheiden kehityksessä ikäodotusten mukaisesti. Tällöin neuvolassa, kotona, päiväkodissa ja/tai koulussa lapsella on saatettu huomata jokin tai kaikki seuraavista vaikeuksista:

- päiväkodin/ koulun ja kodin arjessa suoriutuminen on vaikeaa tai ei onnistu
- liikunnallisten ja käden taitojen oppiminen on viivästynyt
- lapsella on vaikeuksia tai haluttomuutta osallistua silmän ja käden yhteistyötä tai hahmottamista vaativiin toimintoihin (kuten rakentelu, palapelit, värittäminen)
- leikki-aidot ovat puutteelliset
- on nähtävissä säätelyn vaikeuksia (aistimuksiin reagointi, vireystilan vaihtelu, käyttäytymisen ja tunteiden hallinta), mikä ilmenee poikkeavana käyttäytymisenä arjessa
- lapsella on todettu neuropsykiatrinen oirekuva (autismikirjo, ADHD, Tourette), johon liittyy merkittäviä toiminnanohjauksen ja/tai tunnesäätelyn haasteita

Tällöin lapsi ohjataan alueellisten mahdollisuuksien mukaan SIPT-koulutetulle terapeutille arviointiin. Arviointi voi tapahtua perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa tai yksityisellä palveluntarjoajalla. Mikäli lapsen kotipaikkakunnalla ei ole SIPT – koulutettua toiminta-/fysioterapeuttia, arvioinnin voi tehdä SI -koulutettu toiminta-/fysioterapeutti suuntaa antavasti. Tällöin on huomioitava, että terapian tavoitteet eivät välttämättä kohdennu niin tarkasti lapsen vaikeuksien aiheuttamiin syihin kuin SIPT -testistöllä toteutetun arvioinnin perusteella ja SI -terapian vaikutukset lapsen toimintakykyyn voivat olla haasteellisemmin saavutettavissa ja todennettavissa.

SI -terapiaan ohjaaminen

Suositus sensorisen integraation terapiaan ohjaamisesta tulee perustua huolelliseen arviointiin, jossa on käytetty ajanmukaisia standardoituja arviointimenetelmiä (esim. SIPT – testi, SPM/SPM-P – kyselylomakkeet ja sensomotoristen valmiuksien kliininen havainnointi), lapsen itseohjautuvaa toimintaa sekä vanhemmilta ja muilta kasvuympäristön aikuisilta haastattelemalla saatuja tietoja. Terapia on suositeltavaa, kun lapsen vaikeudet haittaavat huomattavasti arjessa suoriutumista kotona, päiväkodissa tai koulussa ja ovat yhdistettävissä arviointitulosten perusteella sensorisen integraation ongelmiin.

Haettaessa SI - terapiaa on suositeltavaa liittää hakemukseen yhteenveto SI/SIPT – koulutetun toiminta-/fysioterapeutin tekemästä arviosta. SI -terapiajakson tulisi perustua arvioinnin lisäksi terapeutin, vanhempien, lapsen sekä päiväkodin tai koulun henkilökunnan yhteistyössä asetettuihin tavoitteisiin ja niiden suuntaiseen työskentelyyn. SI -terapia vaatii lapsen lähiympäristöltä sitoutumista terapiajakson toteuttamiseen ja mahdollisesti terapiakäynteihin sekä kuntoutusneuvotteluihin osallistumiseen.

Hänvisning inför SI- bedömning och SI- terapi

Vägledning för SI bedömning;

Man talar om SI-problematik, när barnets förmåga att bearbeta sensorisk information, skiljer sig från det normala, på ett sätt som betydligt försvårar deltagandet i vardagens aktiviteter.

En SI bedömning rekommenderas, när barnet har betydande svårigheter att hantera vardagliga situationer eller när den tidiga utvecklingen inte sker enligt förväntan. Det kan röra sig om ett eller ett flertal av nedan nämnda svårigheter, som noteras tex vid rådgivningsbesöket, hemma och/eller vid dagis/skola;

- Delaktigheten i vardagen (hemma eller vid dagis/skola), är svår eller misslyckas ofta
- Den fysiska- och finmotoriska utvecklingen är försenad
- Barnet har svårigheter eller är ovilligt att delta i aktiviteter som kräver samarbete mellan öga-hand, tex att lägga pussel, bygga konstruktioner eller att färglägga.
- Lekfärdigheterna är bristfälliga
- Man ser svårigheter i regleringen av sinnesintryck, (reaktion på sinnesintryck, en fluktuerande vakenhet, svårigheter i hanteringen känslor, impulser) vilket visar sig som beteendestörningar i vardagen.
- Barnet har diagnostiserats med ett neuropsykiatriskt symtom (autismspektrum, ADHD, Tourette) med betydande svårigheter inom motorisk planering och/eller emotionell reglering

Barnet hänvisas, om ovan är fallet, till en SIPT- utbildad terapeut, för bedömning, enligt de regionala möjligheterna. Bedömningen kan ske inom primärvården, specialistvården eller hos en privat leverantör. Om barnets hemvist inte har en SIPT-utbildad ergo-/ fysioterapeut kan bedömningen utföras av en SI utbildad ergo-/fysioterapeut, som vägledning. I det här fallet bör det noteras, att målen för terapin kanske inte är helt riktade mot orsakerna till barnets svårigheter, som de vore ifall bedömning baserats på SIPT-testet. Effekterna av SI terapin kan då vara mer utmanande att uppnå och verifiera.

Vägledning till SI- terapi

En rekommendation för SI terapi, ska föregås och baseras på en noggrann bedömning, med hjälp av uppdaterade standardiserade bedömningsmetoder (tex SIPT-test, SPM/ SPM-P-frågeformulär) samt en klinisk observation av barnets sensomotoriska förmågor. En observation av barnets lek och en intervju med föräldrar och/eller andra vuxna i barnets närmiljö, behövs också. Terapi rekommenderas när barnets svårigheter väsentligt hindrar vardagens prestationer hemma, i dagis

eller skola, och kombineras med sensoriska integrationsproblem baserade på bedömningsresultatet.

Vid ansökan om SI terapi, rekommenderas att ansökan åtföljs av en sammanfattning av bedömningen, utförd av en SI / SIPT- utbildad ergo-/fysioterapeut. Förutom bedömningen, bör SI-terapiperioden baseras på de mål som terapeuten, föräldrarna, barnet och personalen på dagis eller skolan har satt upp. Arbetet ska ske parallellt med dem. SI-terapi kräver att barnets omedelbara omgivning förbinder sig att genomföra terapiperioden, samt eventuellt deltagande i terapibesök och rehabiliteringsförhandlingar.

SITY RY:n hallitus